

XIII. DEMOGRAFIYA

Turaqlı xalıq sanı.

Qaraqalpaqstan Respublikasında turaqlı xalıq sanı 2023-jıl 1- oktyabr jaǵdayına 1 994,4 miń adamdı qurap, 2023-jıl basınan 18,2 miń adamǵa yaki 0,9 % ke ósti. Sonday-aq, qala xalqınıň sanı 974,2 miń adamdı (jámi xalqınıň sanındaǵı úlesi 48,8 %), awıl xalıq sanı 1 020,2 miń adamdı (51,2 %) quraydı.

Itibar beriń: 2023-jıl yanvar-sentyabr aylarında

- Xalıq sanı **18,2 miń adamǵa** kóbeydi.
- Tiri tuwilǵanlar sanı **32,3 miń adamdı** quradı.
- Qaytis bolǵanlar sanı **7,8 miń adamdı** quradı.
- Nekeler sanı **9,6 mińdi** quradı
- Ajırasqanlar sanı **1,6 mińdi** quradı

2023-jıldını Yanvar-sentyabr aylarında

Jıl basına turaqlı xalıq sanı
1 976 222 adam
(2023-jıl 1-yanvar jaǵdayına)

Tirituwilǵanlar
sanı **32,3**
miń adam

Qaytis
bolǵanlar sanı
7,8
miń adam

Kóship kelgenler
sanı
6,5
miń adam

Kóship
ketkenler sanı
12,8
miń adam

Turaqlı xalıq sanı
1 994 377 adam
(2023-jıl 1- oktyabr jaǵdayına)

Qaraqalpaqstan Respublikasınıň social ekonomikalıq kórsetkishleri

Qaraqalpaqstan Respublikası boyinsha turaqlı xalıq sani¹⁾
(2023-jıldıń 1- oktyabr jaǵdayına miń adam)

	Jámi xalıq sani	sonnan:	
		qala xalqı	awıl xalqı
Qaraqalpaqstan Respublikası	1 994,4	974,2	1 020,2
Nókis q.	337,6	337,6	-
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	211,1	54,3	156,8
Beruniy	204,0	72,0	132,0
Bozataw	21,9	5,5	16,4
Qanlıkól	53,6	13,6	40,0
Qaraózek	54,3	16,4	37,9
Kegeyli	74,6	30,2	44,4
Qońírat	135,5	85,6	49,9
Moynaq	33,6	14,9	18,7
Nókis	53,5	10,8	42,7
Taqıyatás	76,6	54,7	21,9
Taxtakópir	38,8	16,7	22,1
Tórtkúl	227,7	85,3	142,4
Xojeli	128,2	81,7	46,5
Shimbay	115,4	59,1	56,3
Shomanay	57,9	15,1	42,8
Ellikqala	170,1	20,7	149,4

¹⁾dáslepki maǵlıwmat

**Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı
(1- oktyabr jaǵdayına miń adam)**

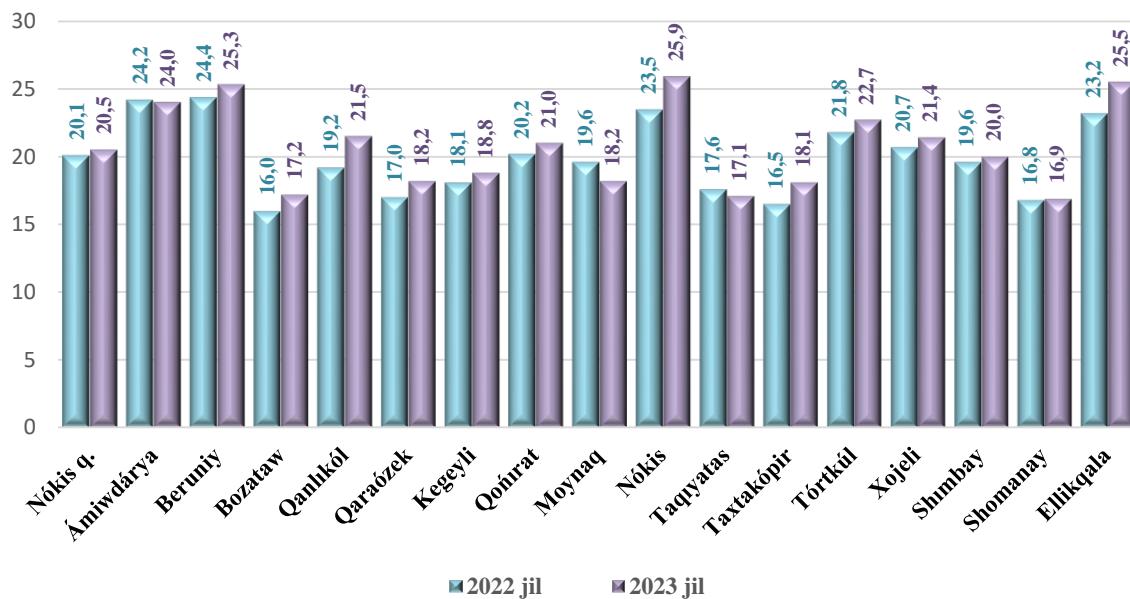
	2022 j.	2023 j.	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátı %
Qaraqalpaqstan Respublikası	1 970,6	1 994,4	101,2
Nókis q.	333,4	337,6	101,3
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	207,5	211,1	101,7
Beruniy	200,2	204,0	101,9
Bozataw	21,9	21,9	100,0
Qaraózek	54,0	54,3	100,6
Kegeyli	74,0	74,6	100,8
Qońırat	134,1	135,5	101,0
Qanlıkól	52,8	53,6	101,5
Moynaq	33,4	33,6	100,6
Nókis	52,6	53,5	101,7
Taqiyatas	76,1	76,6	100,7
Taxtakópir	40,8	38,8	95,1
Tórtkúl	223,7	227,7	101,8
Xojeli	126,9	128,2	101,0
Shimbay	114,8	115,4	100,5
Shomanay	57,5	57,9	100,7
Ellikqala	166,9	170,1	101,9

Yanvar- sentyabr aylarında xalıqtıń tábiyyiy háreketi

	adam			hár 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille	
	2022 j.	2023 j. ¹⁾	ósiwi, azayiwi	2022 j.	2023 j. ²⁾
Tuwilǵanlar	30 833	32 336	1 503	21,0	21,8
Qaytıs bolǵanlar	7 143	7 836	693	4,9	5,3
Tábiyyiyósim	23 690	24 500	810	16,1	16,5
Dúzilgen nekeler	10 899	9 638	-1 261	7,4	6,5
Ajırasqanlar	1 554	1 552	-2	1,1	1,0

Tuwılıw dárejesi. 2023-jıl yanvar-sentyabr aylarında tuwilǵanlar sani 32 336 adamdı quradı hám 2022-jıldní sóykes dáwirine (30 833 adam) salıstırǵanda 1 503 adamǵa yamasa 4,9 procentke kóbeydi. Tuwılıw koefficienti sóykes túrde 21,8 promille ni quradı hám 2022-jıldní usı dáwirine (21,0 promille) salıstırǵanda 0,8 promillege kóbeydi.

Xalıqtıń tábiyyiy háreketi koefficientleri (yanvar-sentyabr aylarında)(1000 xalıqqa sanına salıstırǵanda, promille)

Tuwılıw dárejesiniń kóbeyiwi respublikanıń barlıq aymaqlarında gúzetildi. Bul kórsetkıştiń joqarı dárejesi Nókis rayonında 23,5 ten 25,9 promillege, Ellikqala'da 23,2 den 25,5 promillege, Qanlıkólde 19,2 den 21,5 promillege hám Taxtakópirde 16,5 ten 18,1 promillege kóbeyiwi gúzetildi.

¹⁾ dáslepki maǵlıwmat

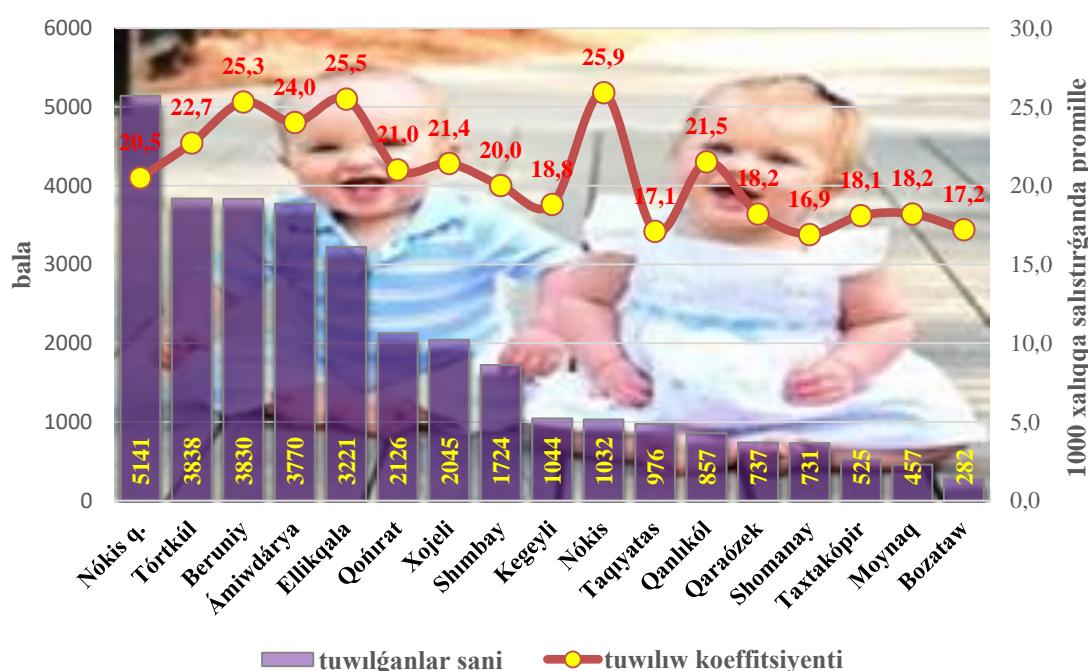
²⁾ dáslepki maǵlıwmat

Tuwılıw. 2023-jıldın yanvar-sentyabr aylarında 32,3 miň adam tuwilǵanlığı dizimge alıngan bolıp, (bul jerde hám bunnan keyin tuwilǵanlarǵa tek tiri tuwilǵanlar esapqa alıngan) salıstırma jaǵdayda 1000 xalıqqa salıstırǵanda tuwılıw koefficienti 21,8 promilleni quradı hámde 2022-jıldın sáykes dáwirine (21,0 promille) salıstırǵanda 0,8 promillege kóbeygenligi gúzetildi.

Maǵlıwmatshıń

Tiri tuwilǵanlardan (dem alıw, júrek urıwı, kindik pulsaciysi, múskúllerdiń qalewsiz qısqarıwı) biri bar bolsa bala tiri tuwilg'an esaplanadı. Bunda ananıń hámledarlıq müddeti 22 hápte hám onnan artıq, balanıń boyı 25 sm hám onnan artıq, salmaǵı 500 gramm hám onnan artıq bolıwı lazım.

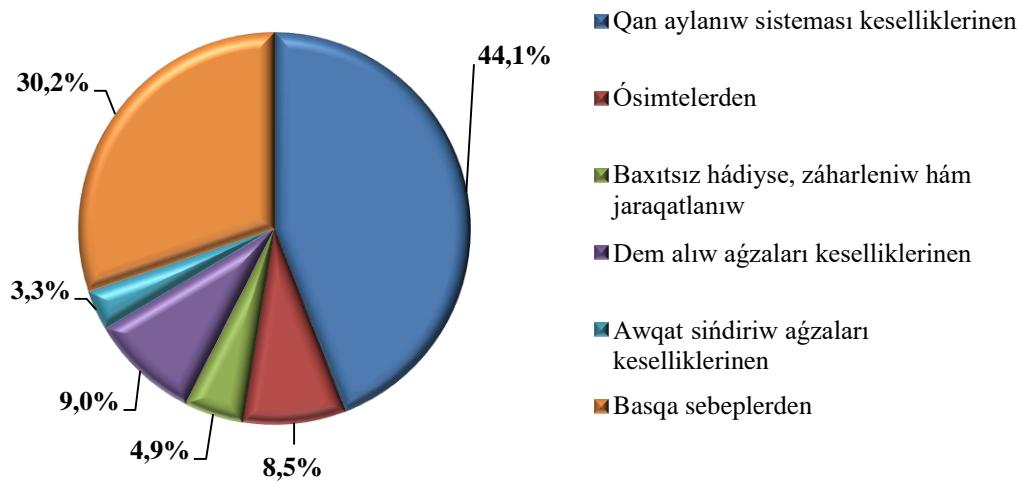
Qala hám rayonlar kesiminde tuwilǵanlar sanı hám koefficienti (2023-jıldın yanvar-sentyabr aylarında)

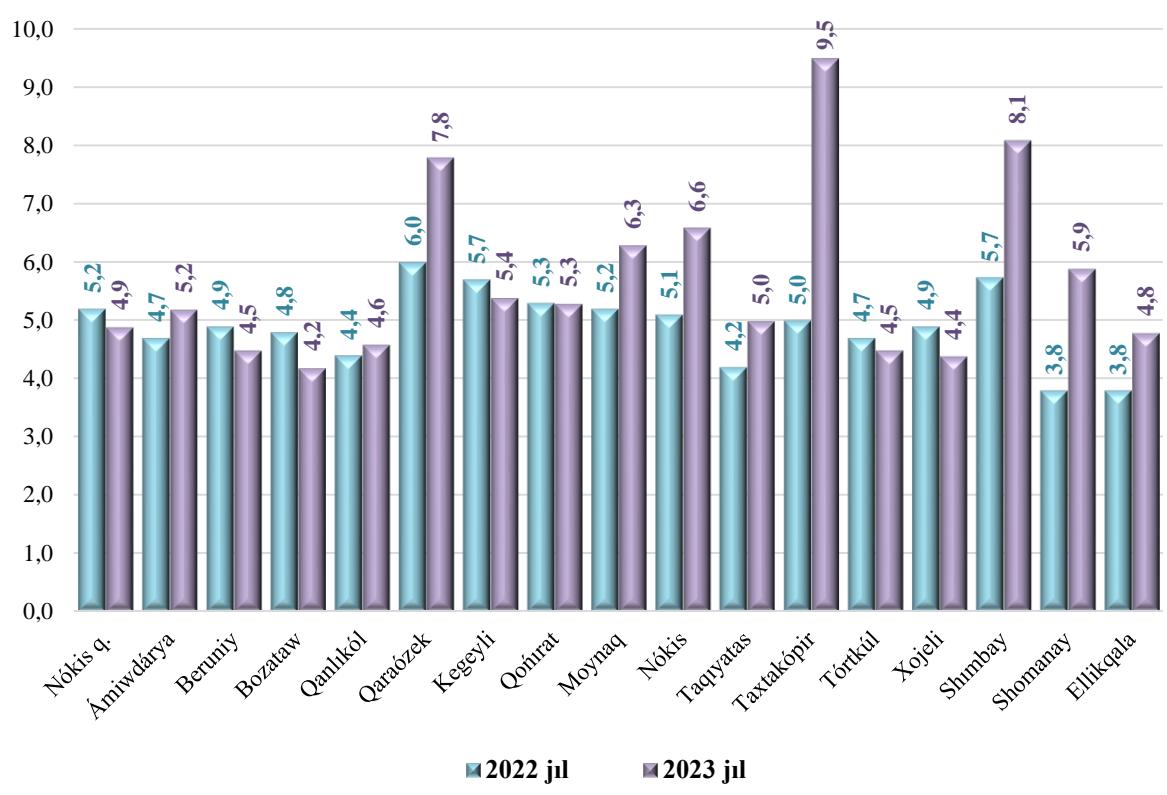
Ólimshilik dárejesi. 2023-jıldın yanvar-sentyabr aylarında qaytıs bolǵanlar sanı 7 836 adamdı quradı hám 2022-jıldın sáykes dáwirine (7 143 adam) salıstırǵanda 693 adamǵa yaki 9,7 procentke kóbeydi. Ólim koefficienti 5,3 promilleni quradı (2023-jıldın yanvar-sentyabr aylarında – 4,9 promille).

Qaraqalpaqstan Respublikasınıň social ekonomikalıq kórsetkışhleri

**2023-jıldın yanvar-sentyabr aylarında ólimshilik sebepleri boyinsha
qaytis bolǵanlar sanı**
(*jámi qaytis bolǵanlarga salistırǵanda procentte*)

Ólimshilik koefficientleri

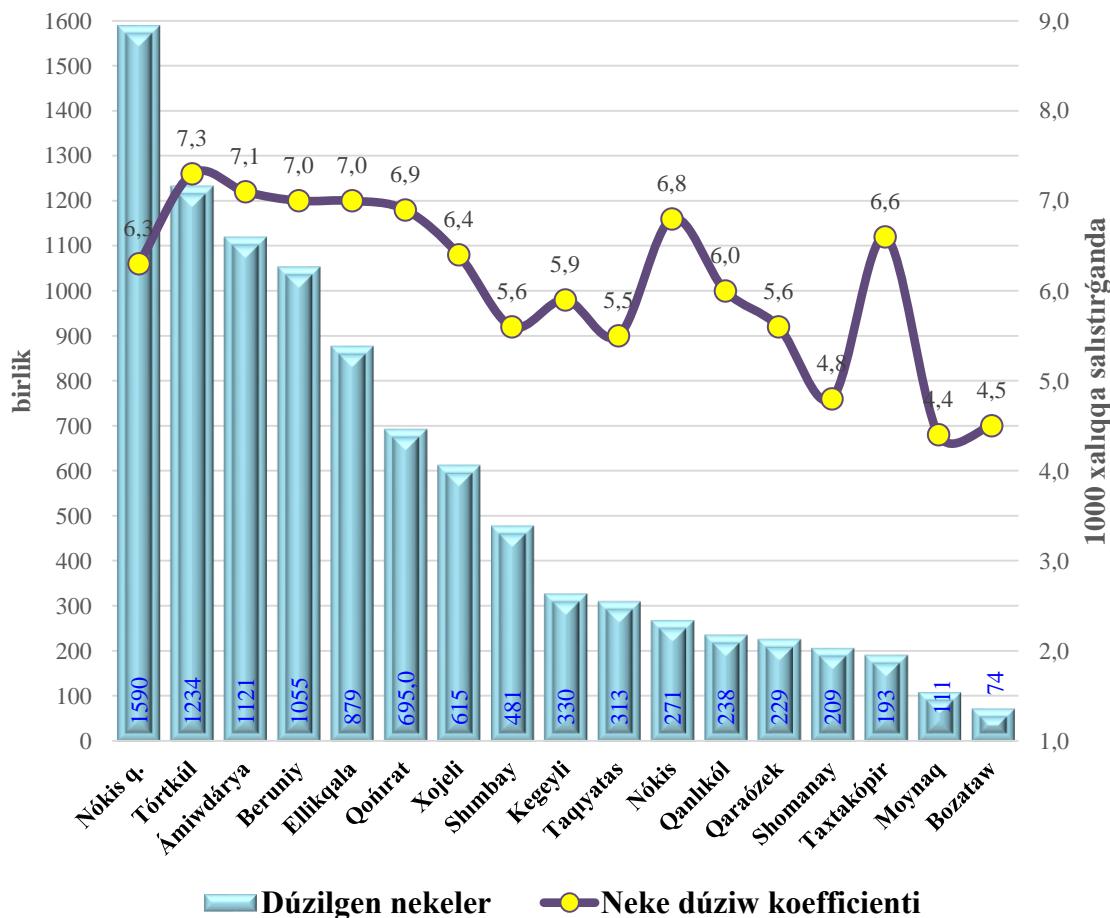

Qaytis bolǵanlıq koefficientleriniň joqarı dárejesi Taxtakópirde (5,0 den 9,5 promille), Shimbayda (5,7 den 8,1 promille), Shumanayda (3,8 den 5,9 promille) hám Qaraózek rayonında (6,0 den 7,8 promille) kóbeyiwi gúzetildi.

Neke. 2023-jıldızıń yanvar-sentyabr aylarında PXAJ organları tárepinen 9,6 miń neke dizimge alındı saykes türde 1000 xalıqqa salıstırǵanda neke dúziw koefficienti 6,5 promille ni quradı.

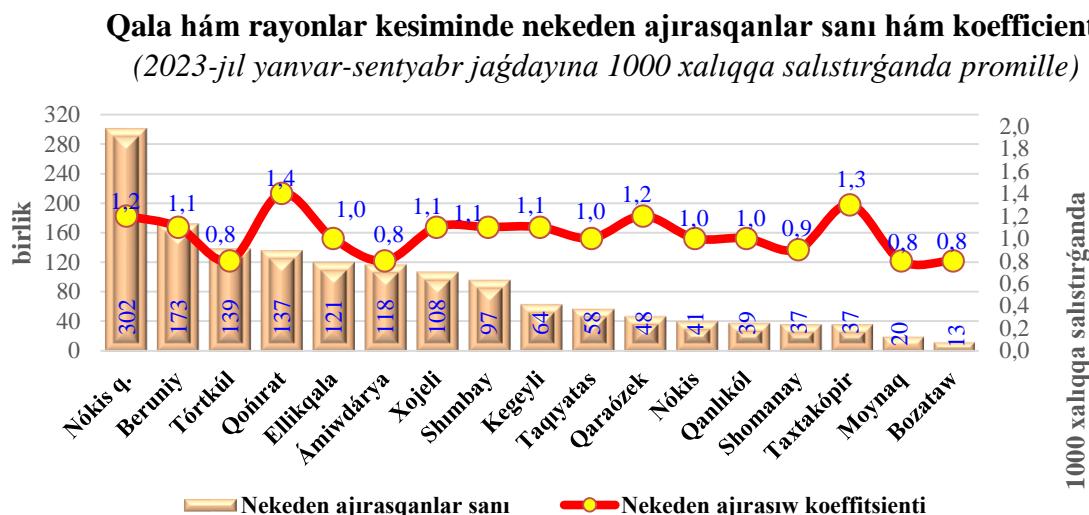

Qala hám rayonlar kesiminde neke dúzgenler sanı hám koefficienti
(2023-jıldızıń yanvar-sentyabr jaǵdayına, 1000 xalıqqa salıstırǵanda, promille)

Ajırasıwlار. 2023-jıldızıń yanvar-sentyabr aylarında PXAJ organları tárepinen 1,6 miń nekeden ajırasqanlar dizimge alıngan bolıp, sáykes türde 1000 xalıqqa salıstırǵanda nekeden ajırasqanlıq koefficienti 1,0 promille ni quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıň social ekonomikalıq kórsetkışhleri

Nekeler hám ajırasıwlar. 2023-jıldınıň yanvar-sentyabr aylarında PXAJ organlarında 9 638 nekeler hám 1 552 ajırasıwlar dizime alındı. 1000 xalıqqa salıstırǵanda 6,5 neke (2022-jıldınıň sáykes dáwirinde 7,4) hám 1,0 ajırasıwlar (2022-jıldınıň tiyisli dáwirinde – 1,1) tuwrı keledi.

Dúzilgen nekeler hám nekeden ajirasqanlar sanı

(yanvar-sentyabr aylarında, birlik)

	Dúzilgen nekeler		Nekeden ajirasqanlar	
	2022 j.	2023 j.	2022 j.	2023 j.
Qaraqalpaqstan Respublikası	10 899	9 638	1 554	1 552
Nókis q.	1 828	1 590	344	302
<i>rayonlar:</i>				
Ámiwdárya	1 213	1 121	133	118
Beruniy	1 186	1 055	146	173
Bozataw	112	74	16	13
Qanlıkól	256	238	48	39
Qaraózek	265	229	39	48
Kegeyli	352	330	44	64
Qońırat	942	695	122	137
Moynaq	159	111	26	20
Nókis	344	271	48	41
Taqiyatas	378	313	73	58
Taxtakópir	167	193	42	37
Tórtkül	1 174	1 234	122	139
Xojeli	684	615	104	108
Shimbay	572	481	97	97
Shomanay	252	209	32	37
Ellikqala	1 015	879	118	121

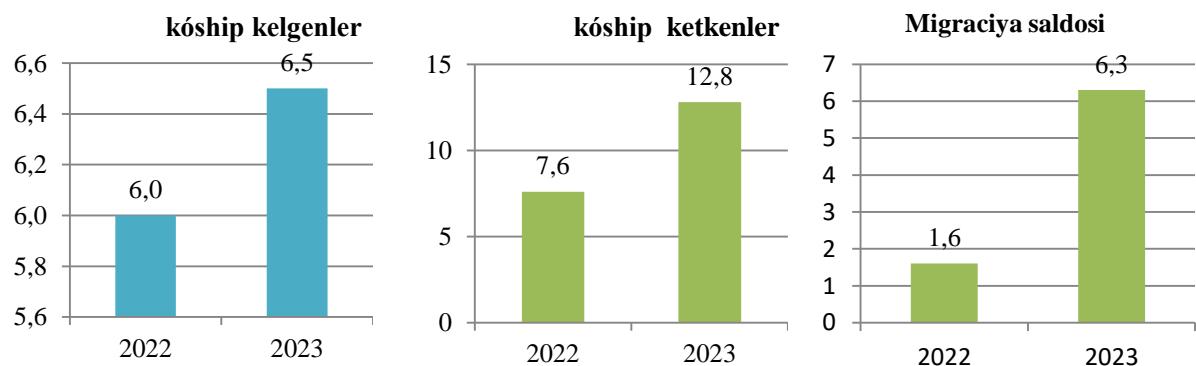
Migraciya (Ishki hám sırtqı). Dáslepki maǵlıwmatlарǵa qaraǵanda 2023-jıldın yanvar- sentyabr aylarında Respublika boyinsha kóship kelgenler sanı 6 473 adamdı, usı dáwirde kóship ketkenler sanı 12 818 adamdı quradı.

Xalıqmigraciyası(adam)

2023-jıldın yanvar-sentyabr aylarında migraciya saldosı minus 6 345 adam (2022-jıldın usı dáwirinde minus 1 559 adam) ýa teń boldı. Eń joqarı minus qaldıqları Nókis qalasında (minus 875 adam), Xojeli (minus 700 adam) hám Shimbay (minus 675 adam) rayonlarında gúzetildi.

Yanvar-sentyabr aylarında sanı, miń adam

Qaraqalpaqstan Respublikasınıň social ekonomikalıq kórsetkishleri

Qala hám rayonlar boyinsha kóship kelgenler hám kóship ketkenler sanı

	Jámi kóship kelgenler (adam)	sonnan:		Jámi kóship ketkenler (adam)	sonnan:	
		Respublika- niň basqa aymaqlarınan	sırt ellerden		Respublika- niň basqa aymaqlarınan	sırt ellerden
Nókis qalası .	2 125	2107	18	3 000	1 681	1319

rayonlar:

Ámiwdárya	231	222	9	640	475	165
Beruniy	237	230	7	537	252	285
Bozataw	81	81	0	291	130	161
Qaraózek	158	155	3	402	235	167
Kegeyli	287	282	5	613	404	209
Qońírat	356	335	21	1 029	363	666
Qanlıkól	196	194	2	366	295	71
Moynaq	146	145	1	322	128	194
Nókis	550	531	19	688	436	252
Taqıyatás	288	276	12	677	285	392
Taxtakópir	148	132	16	608	140	468
Tórtkúl	336	322	14	474	340	134
Xojeli	505	490	15	1 205	476	729
Shimbay	359	357	2	1 034	547	487
Shomanay	207	200	7	390	289	101
Ellikqala	263	263	0	542	372	170

Paytaxttaǵı demografiyalıq jaǵday.

Qaraqalpaqstan Respublikası paytaxtı Nókis qalasınıň turaqlı ixalıq sanı 2023-jıl 1-oktyabr jaǵdayına 337,6 miń adamdı quraǵan bolsa, jıl basınan 3,0 miń adamǵa yaki 0,9 % ke ósken.

Nókis qalası xalqınıň tábiyyiy háreketi (1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

2023-jıldınıň yanvar-sentyabr aylarında 5,1 miń adam tuwilǵan bolıp, usı dáwirge sáykes tuwilıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 20,5 promilleni quraǵan (2022-jıldınıň usı dáwirine 20,1 promille bolǵan).

PXAJ organlarında 2023-jıldınıň yanvar-sentyabr aylarında 1,6 miń neke hám 0,3 miń nekeden ajirasıwlardı dizimge alındı.

1000 xalıqqa salıstırǵanda neke duziw koefficienti 6,3 promilleni qurap, 2022-jıldınıň sáykes dáwirine salıstırǵanda 1,1 promillege kemeydi (2022-jıldınıň sáykes dáwirinde 7,4 promille bolǵan).

Nekeden ajirasıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 1,2 promilleni quraǵan bolsa, 2022-jıldınıň sáykes dáwirine salıstırǵanda 0,2 promillege kemeydi. 2022-jıldınıň sáykes dáwirinde 1,4 promille bolǵan.

Nókis qalasında dúzilgen neke hám ajirasıwlardı (yanvar-sentyabr jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

